

..
KÄRNVAPEN
KRIG

ft

ÖVERSÄTTNING AV
DANIEL HELSING

ANNIE
JACOBSEN

Innehåll

Förord till den svenska utgåvan.....	II
Förord.....	15
Intervjuer	17
Prolog.....	21
Uppbyggnaden	29
De första 24 minuterna.....	57
De följande 24 minuterna	151
De följande (och sista) minuterna	233
De följande 24 månaderna och senare	273
Tack	289
Bibliografi	293
Noter	315

»Mänsklighetens historia är krig. Bortsett från korta och prekära mellanspel har det aldrig funnits fred på jorden; och innan historien började var normaltillståndet, överallt och alltid, konflikt med dödlig utgång.«

Winston Churchill

Helvetet på jorden

Washington DC, kanske i den nära framtiden

NÄR EN TERMONUKLEÄR bomb på ett megaton, också kallad vätebomb, exploderar skapas en så intensiv ljusblixt och så höga temperaturer, att den mänskliga hjärnan omöjligen kan greppa hur det ser ut och känns.⁵ Hundra miljoner grader Celsius är ungefär fyra eller fem gånger varmare än temperaturen i solens kärna.⁶

Under den första bråkdelen av en mikrosekund efter att vätebomben träffar Washington DC kommer ljus. Mjuk röntgenstrålning med väldigt korta våglängder.⁷ Ljuset hettar upp luften till flera miljoner grader och skapar ett enormt eldklot som expanderar miljontals kilometer per timme. Inom några få sekunder har detta eldklot vuxit och uppnått en radie på 1,7 kilometer.⁸ Ljuset och hettan är så intensiva att betongytor exploderar, metallobjekt smälter eller förångas, sten splittras. Människokroppar förbränns omedelbart till kol.

Det fem våningar höga och femsidiga Pentagon, tillsammans med allting som finns i den 620 000 kvadratmeter stora byggnaden, exploderar och förvandlas till överhettat damm i den första hettan och ljusblixten. Väggar sprängs sönder inom bråkdelen av en sekund när stötvågen kommer. Samtliga 27 000 anställda dör omedelbart.

Ingenting alls finns kvar på eldklotets plats.

Ingenting.

Det finns en anledning till att det kallas ground zero, nollpunkten.⁹

Värmestrålningen från eldklotet, som färdas i ljusets hastighet, sätter eld på allt inom en flera kilometer stor cirkel från detonationsplatsen.¹⁰ Gardiner, papper, böcker, trästaket, kläder, torra löv – allt blir tändved för en stor eldstorm som börjar sluka ett drygt 250

kvadratkilometer stort område som, tills för en sekund sedan, både utgjorde den amerikanska statens hjärta och hemort för sex miljoner människor.¹¹

Ett hundratal meter nordväst om Pentagon ligger Arlingtonkyrkogården. Hela platsen med allt som finns där – de 400 000 gravstenarna för att hedra krigsoffer, de 3 800 frigivna afroamerikanerna begravda på avdelning 27, de levande besökarna denna tidiga våreftermiddag, trädgårdsarbetarna som klipper gräset, arboristerna som sköter träden, rundtursguiderna, de vithandskade soldaterna från 3:e infanteriregementet som håller vakt vid Okände soldatens grav – förvandlas ögonblickligen till förbrända kolfiguriner med människolik form. Till svart organiskt pulver. Sot. De förbrända slipper de ofattbara plågor som börjar drabba de en till två miljoner allvarligt skadade människor som inte dog i den första blixten från klar himmel.¹²

Väggarna och kolumnerna av marmor i Lincolnmonumentet och Jeffersonmonumentet överhettas, splittras, sprängs och desintegrerar på andra sidan floden Potomac, en och en halv kilometer nordost.¹³ De broar och vägar av sten och stål som sammankopplar dessa historiska monument med omvärlden lyfts och kollapsar. Söderut, på andra sidan motorvägen Interstate 395, i Pentagon City, förintas det ljusa och rymliga Fashion Centre med dess glasväggar, exklusiva kläd- och inredningsbutiker, tillsammans med omkringliggande restauranger, kontorsbyggnader och lyxhotell. Takbjälkar, väggplattor, hissar, ljusstakar, mattor, möbler, skyltdockor, hundar, ekorrar och människor börjar brinna. Det är en dag i slutet av mars, klockan 15:36 lokal tid.

Tre sekunder har passerat sedan den initiala explosionen. Fyra kilometer västerut spelas en basebollmatch på Nationals Park. Kläderna börjar brinna på de flesta av de 35 000 åskådarna.¹⁴ De som inte dör fort av elden får tredje gradens brännskador; ytterhuden försvinner och den blodiga underhuden exponeras.¹⁵

Får man en tredje gradens brännskada behöver man omedelbart specialisthjälp som ofta involverar amputering, annars dör man. Här, inne på Nationals Park, överlever ett par tusen personer på något sätt. De befann sig inne i stadion och köpte mat eller hade gått på toaletten, och de behöver nu omedelbart läggas in på ett specialistcenter.

Men det finns bara tio sådana specialistplatser i hela storstadsregionen, vid Burn Center på MedStar Washington Hospital i centrala DC. Och eftersom denna anläggning ligger runt åtta kilometer nordost om Pentagon fungerar ingenting där längre, om den ens fortfarande finns. Vid Johns Hopkins Burn Center, drygt sju mil i nordostlig riktning, i Baltimore, finns det färre än tjugo platser för brännskadade, men de kommer alla att fyllas fort. I hela landet finns det bara omkring tvåtusen sådana platser.¹⁶

Inom några sekunder har värmestrålningen som har genererats i denna vätebombsattack bränt huden svårt på omkring en miljon människor, av vilka 90 procent kommer att dö. Forskare och akademiker har räknat på detta i årtionden.¹⁷ De flesta av dessa 90 procent kommer inte att röra sig mer än någon meter från där de råkade befinna sig när bomben detonerade. De blir exempel på det som på 1950-talet, när dessa makabra uträkningar först gjordes, av civilförsvarsexperterna kallades »återfunna döda».¹⁸

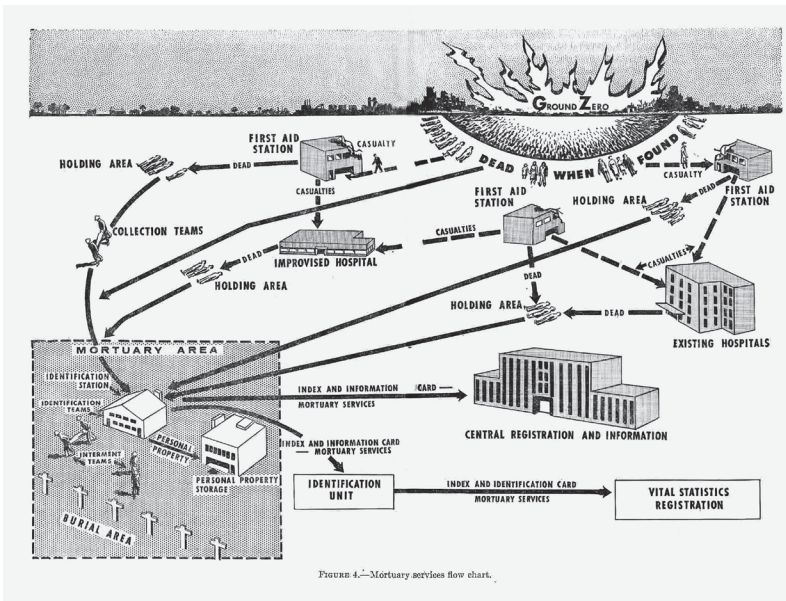

FIGURE 4.—Mortuary services flow chart.

»Återfunna döda.« (U.S. Federal Civil Defense Administration.)

På Joint Base Anacostia-Bolling, den fyra kvadratkilometer stora militäranläggningen sydost om Potomac, finns det ytterligare 17 000 offer, inklusive nästan alla som arbetar vid Defense Intelligence Agencys högkvarter, White House Communications Agencys högkvarter, U.S. Coast Guard Station Washington, Marine One-hangaren för presidentens helikopter, och mängder av andra hårt bevakade federala anläggningar som sysslar med nationell säkerhet.¹⁹ Majoriteten av de fyratusen studenterna vid National Defense University har antingen redan dött eller gör det snart. Det finns en stor dos tragisk ironi i att det är vid detta universitet (som finansieras av Pentagon och bildades på USA:s tvåhundraårsdag) som officerare får lära sig hur de ska använda USA:s militära taktiker för att landet ska säkra sin position globalt. National Defense University är inte den enda institutionen för högre utbildning med militära förtecken som uttraderas i en kärnvapenattack. Eisenhower School for National Security and Resource Strategy, National War College, Inter-American Defense College, Africa Center for Strategic Studies – de upphör alla omedelbart att existera. Hela hamnområdet, från Buzzard Point till St. Augustine's Episcopal Church, från Washington Navy Yard till Frederick Douglass Memorial Bridge, förstörs fullständigt.

På 1900-talet skapade människor kärnvapen för att rädda världen från ondska, och nu, på 2000-talet, är kärnvapen på väg att förstöra världen. Att bränna ner allt.

Vetenskapen bakom bomben är komplex. I den termonukleära ljusblixten finns två värmestrålningspulser.²⁰ Den första pulsen varar bråkdelen av en sekund. Den andra varar i flera sekunder och antänder och bränner bort mänsklig hud. Pulserna är ljudlösa; ljus genererar inget ljud. Sedan kommer det övermänskligt starka vrålet från explosionen. Den intensiva hettan ger upphov till en tryckvåg som rör sig utåt från mittpunkten som en tsunami, en gigantisk vägg av extremt kompakt luft som spränger ljudvallen. Den kastar ner en del folk på marken och andra upp i luften, den suger upp kroppar och spottar ut dem igen. Lungor och trumhinnor sprängs. »Sammantaget förstörs stora byggnader av förändringen i lufttryck, samtidigt som människor och föremål som träd och elstolpar förstörs av vinden«, noterar en

arkivarie som sammanställer denna fasansfulla statistik för Atomic Archive.²¹

När eldklotet växer orsakar stötvågen katastrofal ödeläggelse och plattar till allt i sin väg fem kilometer från detonationens centrum.²² Luften bakom stötvågen accelererar och skapar vindar som sveper genom landskapet med en hastighet på flera hundra kilometer per timme – extraordinära vindstyrkor som är svåra att greppa. Orkanen Sandy – som drabbade nordöstra USA 2012, orsakade skador för sjuttio miljoner dollar och tog död på 147 människor – genererade ihållande vindar på som mest omkring 130 kilometer per timme.²³ Den högsta vindstyrka som någonsin uppmäts är 407 kilometer per timme, vid en avlägsen mätstation i Australien. Kärnvapenexplosionens stötvåg i Washington DC förstör alla strukturer i sin omedelbara väg och förändrar ögonblickligen den fysiska formen hos strukturer som kontorsbyggnader, lägenhetskomplex, monument, museer och parkeringsgarage. De desintegrerar och förvandlas till damm. Det som inte krossas av explosionen slits itu av vindarna. Byggnader kollapsar, broar likaså. Lyftkranar välts ner. Små föremål lika väl som stora – från datorer och cementblock till lastbilar och bussar – lyfts upp i luften som tennisbollar.

Eldklotet, som har ätit upp allt i sin ursprungligen 1,7 kilometer stora radie, stiger nu mot himlen som en luftballong. Det flyter upp från jordytan med en hastighet på mellan 75 och 105 meter per sekund.²⁴ Trettiofem sekunder förflyter. Det ikoniska svampmolnet, med dess enorma hatt och fot, börjar ta form. Svampen, som består av förbrända människor och spillror från civilisationen, skiftar färg från röd till brun och orange. Sedan kommer den dödliga omvända sugeffekten: bilar, människor, lyktstolpar, trafikskyltar, parkeringsmätare, stålbjälkar och alla andra föremål i närheten sugs tillbaka in i det brinnande infernots centrum och förtärs av elden.²⁵

Sextio sekunder förflyter.

Svampen, som nu är gråvit, stiger fem, sedan tio kilometer från ground zero.²⁶ Hatten växer samtidigt och blir tio, tjuo, trettio kilometer i diameter, ständigt expanderande. Till slut passerar den troposfären, den region där de flesta väderfenomen på jorden äger rum,

och når högre upp än de kommersiella flygplanens rutter. Radioaktiva partiklar sprids över allting som finns i närheten när nedfall börja regna ner på jorden och människorna igen. Ett kärnvapen skapar »en häxbrygd av radioaktiva produkter som genomsyrar molnet«, varnade astrofysikern Carl Sagan oss för flera årtionden sedan.²⁷

Över en miljon människor har dött eller är på väg att göra det mindre än två minuter efter detonationen. Och det är nu infernet sätter igång. Detta inferno skiljer sig från det initiala eldklotet: det är en eldsvåda på en skala som övergår alla bekanta skalor. Gasledningarna exploderar en efter en; de fungerar som stora facklor eller eldkastare och spyr ur sig stadiga eldströmmar.²⁸ Tankbilar med antändligt material börjar brinna. Kemikaliefabriker exploderar. Tändpiloter på vattenberedare och ugnar fungerar som tändare som sätter eld på det som inte redan har börjat brinna. Kollapsade byggnader förvandlas till stora ugnar. Överallt bränns människor ihjäl.

Hål i golv och tak fungerar som skorstenar. Koldioxid från eldstormarna sjunker och lägger sig till ro i tunnelbanan och berövar resenärerna på syre. Människor som söker skydd i källare och andra utrymmen under mark börjar spy, skaka okontrollerat, hamnar i koma och dör. Folk som befinner sig ovan mark och tittar på explosionen – i vissa fall på så stort avstånd som två mil – tappar synen.²⁹

Inom sex kilometer från ground zero – inom en cirkel med en diameter på 24 kilometer runt Pentagon (5 psi-zonen) – smäller bilar och bussar in i varandra. Den intensiva hettan smälter asfaltgator. Överlevare stängs in, som om de fångats av lava eller kvicksand. Vindar med orkanstyrka spär på eldarna och mångdubblar dem, skapar miljoner eldsvådor ur ett hundratal. Sexton kilometer från centrum sätter brinnande vindburen aska och glödande föremål igång nya eldsvådor som smälter samman med de gamla. Hela Washington DC blir en enda stor komplex eldstorm. Ett megainferno som snart blir en eldmesocyklon. Åtta, kanske nio minuter förflyter.

Uppemot två mil från ground zero (i 1 psi-zonen) hasar överlevare omkring i chock, nästan döda. De förstår inte vad som har hänt och försöker desperat fly. Tiotusentals människor har fått lungorna punkterade. Kråkor, sparvar och duvor som flyger omkring fattar eld

och ramlar ner på marken som om det regnade fåglar.³⁰ Elektriciteten är borta. Telefonerna funkade inte. Man kan inte ringa 911.

Bombens lokaliserade elektromagnetiska puls slår ut radio, internet och TV. Bilar med elektronisk startnyckel startar inte, flera kilometer från detonationsplatsen. Vattenstationer kan inte pumpa vatten. Ingen blåljuspersonal kommer; hela området är mättat med dödlig strålning. Det kommer att ta några dagar innan de fätaliga överlevarna förstår att någon hjälp aldrig var på väg.

Den försåtliga sanningen om kärnvapenkrig går plötsligt upp för dem som på något sätt lyckas undvika att dö av explosionen, stöt-vågen och eldstormen: de är helt utlämnade åt sig själva. Före detta FEMA-chefen Craig Furgate berättar för oss att det enda hoppet man har att överleva i en sådan situation är att bli en »självöverlevare« – här börjar »kampen för mat, vatten, elektrolyter...«.³¹

Hur, och varför, vet amerikanska försvarsforskare sådana förskräckliga ting, och i sådan fasansfull detaljriktighet? Hur känner den amerikanska staten till så många fakta om kärnvapeneffekter medan allmänheten förblir okunnig? Svaret är lika groteskt som frågorna själva, eftersom den amerikanska staten ända sedan andra världskrigets slut har förberett sig på, och repeterat handlingsplaner för, ett fullskaligt kärnvapenkrig. Efter ett tredje världskrig med kärnvapen har åtminstone två miljarder människor mist livet.

För att förstå svaret i mer detalj behöver vi gå tillbaka mer än sextio år i tiden, till december 1960. Till USA:s strategiska flygkommando och ett hemligt möte som ägde rum där.